Ч. 161 (10.544). Львів, четвер 23. липня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов. Конто почт. щад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

З польської пропаґанди в Европі.

Париж, липень.

Минулого місяця, 13-го, ліберальний французький журнал „L'Europe Nouvelle", присвячений загальним питанням европейської політики та дипльоматії, видав окреме число, присвячене Польщі. Цей випуск складається виключно зі статтей польських визначних політиків: Скшиньского, премієра Грабского, Сікорского, Ратая, Домбского, Поніковского, Тугута і т. п. сметанки.

Всі ці статті можна поділити на два роди: на красномовні та інформаційні. Красномовні, які починаються вступною мін. закорд. справ Скшиньского, мають на меті переконати Европу, що Польща є „угольним каменем Европи, якої склепіння піддержує своїм істнуванням". До цеї думки мав доступатись Наполеон у самотних міркуваннях на острові св. Олени. Чи аргументи довели його до такого висновку, історії невідомо; гр. Скшиньскі вдоволяється ствердженням, що само географічне положення Польщі вказує вже на її важливу ролю: вдержувати „натиск архітектурних мас, які складаються на демократичну будівлю Европи". Польщу — згідно з його словами — будуть завсіди атакувати вороги демократії.

Усі статті вдоволяються такими стилістичними аксіомами. На жаль, ні в одній автор не сказав: хто не вірить, нехай приїде до нас і перевірить. Бувший редактор „Курєра Львовского" і голова риської делегації, Домбскі, вясовує в трьох абзацах усю „східну політику Польщі: Росію, балтійські провінції, Литву, Румунію". Цей заголовок є в чудовій гармонії з таким уступом статті: „Найцікавійшим питанням вирішеним риським договором є питання кордонів. Їм багато бракує до того, щоби всіх могли вдоволити. Головно треба підкреслити становище російських емігрантів, які докоряють Польщі, що вона надто далеко посунула свої кордони на схід, на території суто-російські. Тут насувається маленьке спростування: **Польща ні в одному пункті не доторкає Росії**; вона межує з Україною та Білорусію, якої незалежність була виразно признана риським договором і в користь якої Польща зреклась прав (?? — Ред.), яких могла боронити, бо ці землі належали до давньої Польщі". Розумієте нюанси? Росіянам досить сказати: „зась до України" а Українцям: „зась до риського договору", який був підписаний Польщею з російською державою. У внутрішній польській політиці можна навіть не признавати слова „український", а в закордонній, коли пишеться на сторінках журналу, де самі редактори є вже настільки зорієнтовані, хто живе в Галичині, скрізь, послідовно, патетично написане рукою польських міністрів „ukrainien", а не „ruthène".

Послухайте слідуючого уступу: „Сучасна Польща має приблизно половину території, яку мала колись: очевидний доказ, що в моменті підписування договору вона не брала за підставу історії, але реальне становище. Коли трапляється, що сучасний кордон переходить у численних пунктах етнографічні межі Польщі, причину цього треба шукати в історичнім явищі взаємного перемішання етнічних ґруп на Сході, внаслідок чого майже неможливо перевести демаркаційну лінію між Польщею і сусідом. Польський вплив простягається далеко поза східний кордон, який є тільки компромісовою лінією національної рівноваги; в дійсности міліони Поляків находяться поза межами сучасної польської держави".

Чи розумієте вже, як можна чудово єднати реальну політику з історією? І чому нпр. кілька міліонів Німців, які живуть в Австрії і які є під впливом німецької культури і які не є перемішані з иншим народом, не можуть попасти у межі німецької держави?

Специяліст від національних меншостей, Туґут, розвиває недосказану думку п. Домбского: Яким робом стільки Українців та Білорусів попало в кордони Польщі? — таким розясненням: „З огляду на те, що не істнує ніяка незалежна українська або білоруська держава, землі, які замешкують Українці та Білоруси, збільшили би тільки російську державу". Українці та Білоруси є, в пересвідченні п. Туґута, мертвим предметом, який згубився і за яким ніхто не зголошується, отже треба ним заопікуватись, щоби марно не пропав. Ця політика чудово відповідає аргументам п. Домбского, який застерігається проти того, щоби европейські держави вмішувались у риський договір: „Не робім щасливих проти їх волі!"

Стаття п. Туґута є архитвором своєрідної дипльоматії. Він пише скрізь так: „Національні меншости повинні перш усього мати забезпечений матеріяльний добробут щонайменше у скромних межах того, що мали перед війною". Кажучи, що повинно бути, а промовчуючи те, що є, хоче витворити враження, що все є на якнайкращім шляху до здійснення. Послухайте: „Гадаю, що треба йти до мети етапами: першими ступінями є закони про права мови, прийняті варшавським соймом минулого року". Все питання національних меншостей у Польщі виключно основане на матеріяльних інтересах; населення потрібує більше гроша. А т. зв. „креси"? Не повірите, що вони є для Польщі — економічним клопотом, бо „дають дуже мало гроша до державного скарбу". У той самий мент, коли появилася ця стаття, п. Туґут подався до димісії, заявивши, що остаточно втратив надію на оздоровлення „кресів", при такій адміністрації, яка там панує", а Французів впевняє, що вірить в еволюцію демократичного духа в Польщі і в мир між її народами.

Бувший премієр Поніковскі інформує про шкільництво так: „Українці, які мають тільки 14·3 прц. населення, мають 11·4 прц. шкіл з викладовою мовою українською". Чужинець повинен мати з цього враження, що Українці є так само розсипані в Польщі, як Поляки у світі.

Всі статті у вразливих справах вдоволяються натяками, які проходять мимо фактів. Навіть у біографічних записках про авторів статтей пускаються такі інформації; нпр. пос. Недзялковскі є автором „проекту автономії польських провінцій, на яких живуть Українці". І так скрізь: по суті не сказано ані словечка правди. Таке офіціяльне число пропаганди в поважнім французькім журналі є найкращим доказом, на що можна дозволити собі, інформуючи Французів не то про Схід, а про... „угольний камінь Европи". Коли політики та дипльомати менших новоповсталих держав, які є добре поінформовані про внутрішні справи Польщі, прочитають такий випуск, — щойно тоді зрозуміють, що значить „дипльоматична" пропаганда!

п. п.

Порішили...

Дальше III. читання земельного закону. — Новий концерт. — Поправка про „пронащених". — Траґікомічний епізод. — Ухвалення закону меншістю голосів! — Соймові ферії.

В понеділок 20. липня польський сойм приступив до дальшого голосування над поправками, зголошеними до третього читання закону про парцеляцію і осадництво. При 203-тій поправці до статті про відшкодування, відізвалися голоси на лівиці: „Геть з відшкодуванням!", і одночасно загуділа автомобілева трубка, роздався свист і застукали пястуки об пульти. Не зважаючи на упімнення маршалка і на оголошення, що посол Воєвудзкі (незал. партія хлопська) виключений на 3 засідання, галас на лавках НПХ., Білорусинів і комуністів не затихав (Українці демонстративно були відсутні).

Гармидер був такий пекольний, що голосування звичайним порядком було неможливе. Тоді біля маршалка зібралися усі лідери партій, які підношуванням рук давали знаки своїм клюбам, як мають голосувати. Таким робом переголосовано всі 380 поправок. Одною з найважнійших поправок, проти якої завзято боровся Український Клюб, а яку тепер прийнято, є постанова, що від придбання землі є виключені політичні винуватці, яким судово оречено кару не менше 2-ох літ вязниці, а також військові дезертири (внесок „Пяста"). До ст. 56 прийнято поправку „Визволення", щоби ґрунта, звільнені від парцеляції в мастках рільничого промислу або високої культури, з яких мають повстати взіркові господарства, не переходили у львівському воєвідстві 50 гектарів, а в цілій Польщі щоби максимальна норма була 50 га.

Після переголосування усіх поправок оголошено перерву, підчас якої опорожнено салю з послів, а галерію з публики й публіцистів: всіх послів опозиції, які були виключені з засідання та які проте залишилась весь час на салі галасуючи, соймова міліція („маршалківська сторожа") винесла зі салі на руках. Зроблено це з великою парадою. Сторожа спершу віддала честь 11 виключеним послам з Білоруського клюбу, Незал. Партії Хлопської і зпоміж комуністів, які з великими червоними півоніями ждали у салі найблизшого засідання, і повідомила їх про наказ усунути їх зі салі. Обструкціоністи заявляють: „Самі не підемо, винесіть нас". Двох стражників бере посла Бона на руки й виносить його серед оплесків решти послів і співу „Gdy naród do boju". На протязі найблизших хвилин винесено таким робом 10 инших послів.

Після перерви мали приступити до голосування над цілим законом, але ранійш посол Дубановіч зголосив в імени свого велико-общарницького клюбу вотум недовіря маршалкові сойму Ратаєві, як тому, що проводив нарадам над законопроектом „суперечним з конституцією" і поводився сторонничо на користь закону. За внесенням недовіря голосував тільки клюб Дубановіча і кількох послів з ендецького ЗЛН.

Опісля переголосовано цілість закону в третьому читанню. „За" **голосувало 200 посл.**, „**проти**" **99**, 12 **голосів було неважних**. Велика ріжниця голосів „за" і „проти" набере з ґрунту иншого світла, коли зважимо, що всіх послів є 444, отже земельний закон принятий на 22 голоси **менше ніж половиною законодатної палати**. 142 послів зовсім не брало участи в голосуванню! За законом голосували: ендеція, хадеція („христ. декокр."), „Пяст", Жиди, ППС. і НПР.

Після полагодження низки дрібних справ, віцемаршалок Морачевскі оголосив соймові літні ферії до 29-го вересня ц. р.

Так закінчились у соймі перипетії закону про виконання „земельної реформи" і тепер лише дійсність викаже фатальні наслідки нехтування волі й інтересів працюючих народніх мас.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 513/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 157 (10.540) z dnia 18. lipca 1925. w artykułach zaczynających się pod tytułem: 1) „Jak Zbrucz [illegible] prochodyty" w ustępach między słowami: a) wznita i municiji... a: Hałyćku [illegible], b) ta caciszych taboriw... a: [illegible], c) wynuwatciamy najbilszoju, d) [illegible] a: boroťby na zowni, e) po [illegible] nalehał do [illegible] do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej i występku z § 305 ustawy karnej uznał dokonaną w dniu 17. lipca 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 r. i zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 19. lipca 1925 r.

Hawel

Загроза величанського страйку?

Криза вугілля в Англії.

Конфлікт між власниками копалень вугілля в Англії і шахтарями тягнеться не віднині. Теперішній уряд стоїть перед новою загрозою величезного страйку, якій попередні уряди ледви встигли оминути. Криза повстала ось-чому: деякі копальні в Англії добувають вугілля з втратами, а инші ледви вдержуються, обмежуючи продукцію до необхідних потреб. Вкінці червня 1924 р. 29.700 вуглекопів було без праці, вкінці жовтня 129.994, а цього року в червні ця цифра зросла до 314.600. Кожний четвертий вуглекоп не має праці, а кожний другий заробляє менше як 40 шілінгів*) тижнево.

На протязі довгих місяців підприємства копалень шукали виходу зі становища, спричиненого зменшенням вивозу і постійним зростом фунта штерл. В останньому році вивіз вугля зменшився з 70 міл. на 52 міл. тон. Кошта продукції в деяких копальнях є такі високі, що поворот до нормального стану можливий тільки через збільшення годин праці робітників: з 7 годин на 8 і через поважну ревізію їх платень. Перспектива така: або працювати, докладаючи до копалень, себто зачинити їх, або рахувати на якісь великі державні субвенції, щоби забезпечити робітникам постійну плату, або виєднати від робітників уступки в їх праці.

Власники копалень і робітники не можуть покищо дійти до порозуміння. Бувший тов. міністра копалень Бріджмен запропонував свої послуги як посередник у конфлікті, але делегати вуглекопів відмовились почати переговори, заки власники не візьмуть назад поставлених своїх пропозицій. Коли власники відмовились від цього, уряд утворив спеціяльну слідчу комісію, якої метою є дослідити реальні основи конфлікту і засувати факти. Ця слідча комісія не буде вислухувати представників обох ворожих сторін, а силкуватиметься обєктивно подати фактичні інформації схвильованій суспільности, яка може не розуміти, що тут діло йде про само істнування вугільного промислу в Англії. Суперечка йде про платню, як у всіх таких страйках, але конфлікт має свої джерела підклад в національній і міжнародній економічній кризі. Крайні елементи в робітничих синдикатах хотять довести своїм непримиримим становищем до страйку, якого наслідком була би націоналізація копалень. На річнім зїзді вуглекопів минулого тижня у Скербору про націоналізацію говорили зовсім явно. На випадок, якби уряд не згодився на теперішні домагання, рішено відповісти генеральним світовим страйком. Крайні домагання вуглекопів такі: 6 год. робочий день і мінімальний денний заробіток 12 шілінгів. Власникам уже важко згодитись на домагання, щоби на протязі переговорів не змінювано дотеперішньої плати і щоби власники заздалегідь зреклись знижувати цю плату на майбутнє.

Нема сумніву, що Англія стоїть перед загрозою великої небезпеки. Безробіття збільшується з дня на день, а лихі обставини промислу не кращають. Робітники не хотять рахуватись з причинами цих обставин і почувають силу своєї організації; почвірний союз: вуглекопів, рудокопів, металюргістів і робітників транспорту може спаралізувати весь державний організм Англії. Світовий страйк не так легко перевести в нинішних умовинах, при суперництві інтересів ріжних держав, але такий страйк у самій Англії міг би мати непередбачені наслідки економічної катастрофи.

*) 20 шілінгів = фунт = 5 долярів.

Зза океану.

Закарпатські емігранти в Америці про свої краєві справи.

Як доносять американські українські часописи, в Ню-Йорку відбувся 21. червня конгрес закарпатських українських емігрантів в Америці. Вони по старій звичці називають себе „русскими", отже й конгрес свій назвали „Карпато-русским".

З резолюцій конгресу цікаві ті, що відносяться до положення в старім краю і відношення до Чехословаччини.

Конгрес передовсім протестує проти всіх тих фактів і засобів, які мають на ціли винародовити „карпато-русске" населення на Карпатській Руси та стверджує, що „згідно з точками мирового договору, потвердженими чехословацькою конституцією, урядовою мовою карпато-русской території є малорусска мова, котра ввиду цього повинна мати характер національної мови, а не мови меншости".

Позитивно конгрес домагається установлення границі Карпатської Руси таким способом, щоби в них були включені всі землі, заселені „русским" народом, на полудне від карпатських гір; введення в життя автономії і скликання автономного сойму; установлення юрисдикції губернатора автономної „території таким способом, щоби губернатор був найвищою публичною властю краю; такої внутрішньої організації всіх сторін адміністративного, економічного і культурного життя, як це було здійснено в бувшій Хорватії, в рамах бувшої Австро-Угорщини.

Далі йдуть дрібніші домагання, практичні, між иншим про затрудження урядників „карпато-русської народности" як в краю, так і за кордоном, в дипльоматичній чесько-словацькій службі, домагання державної гімназії в Пряшеві і т. п.

Конгрес жадає відповіди чехословацького правительства на свої до нього жадання протягом трьох місяців, а коли тої відповіди не дістане, „тоді Екзекутивний Комітет конгресу поведе діяльність Карпатської Руси по такій лінії, де карпато-русский нарід не буде потребувати кланятися" (?!).

Є також резолюція, щоби розпочати роботу для навязання зносин з „нашими угнетеними карпато-русскими братами з Галичини і Буковини, в ціли несення помочи одні другим в нашій общій недолі".

Не знати, яке враження зроблять ухвали цього конгресу на чехословацьке правительство і чи воно взагалі візьме їх під розвагу. Але при цім варто пригадати, що Чехи дістали для себе Закарпатську Україну головно заходами закарпатської еміграції в Америці, яку „обворожив" сам Масарик і дістав від неї згоду на прилучення до Чехословаччини нашої закарпатської провінції. Отже ця обставина говорилаб за те, що чехословацьке правительство не повинно би перейти до порядку дневного над голосом тих, з ким воно умовлялося про долю Закарпатської України. Так би повинно бути. Але екзекутива конгресу мабуть довше буде ждати на відповідь, ніж три місяці, коли взагалі її дістане...

Ще треба зауважити, що хоч конгрес закарпатських емігрантів відбувся під сильними російськими і московфільськими впливами, але його резолюції під оглядом політичним і навіть культурним відповідають на загал політичному становищу, яке займають українські елементи як на Закарпатській Україні, так і на инших західно-українських землях: Адже емігранти домагаються української („малорусської") мови як мови офіціяльної на Закарпаттю і пошанування її, як мови заселюючого Закарпаття народу! Спеціяльна резолюція говорить про навязання зносин з „братами в Галичини і Буковини" і з цього повинні скористати передовсім українські емігрантські організації в Америці й дійсно навязати ті відносини та постаратися обчистити життя закарпатських „русских" з московфільського намулу, постаратися втягти їх до спільної акції на добро старого краю. **Х.**

Дещо про народню „самозамкненість".

I. Зріст народньої енергії і капіталу.

Нація, як і кожний фізіольогічний організм, потрібує необхідно для свойого найпримітивнійшого вегетативного істнування життєвих соків, без яких ніяке життя вдержатися не може. Такими соками для фізіольогічного організму є кров, лімфа, субстанції т. зв. внутрішнього виділювання жезел, то що. Для національного організму таким найголовнійшим життєдатним соком є народнє багацтво — капітал. Як кров кружляє по всіх посудинах фізіольогічного організму, так кружляє капітал у формі товарообміну чи то як гріш, чи як продукт праці або товар, чи як сама праця по всіх руслах народнього організму і розливаючись доходить до найглухійших його закутин. Кожна нація мусить розпоряжати певним засобом капіталу, вона безупинно продукує його, як фізіольогічний організм продукує кров й инші життєдатні соки. Без капіталу народ не дасться подумати, так як неможливий живий організм без крови. Народній капітал складається з багацтва землі, фабрики, промисл, рукоділля, запасові гроші (монети, банкноти, цінні папері, кредити і т. и.), ріжного рода маєтки, підприємства, торговельні склади і їх оборот і т. д., накінець мізок думаючих і вчених людей і руки працюючих робітників.

Усе це становить у сучасній нашій т. зв. капіталістичній добі живу енергію народа; чим більше багацтва, тим більша енергія нації. Завданням народньої політики є заховати цю енергію в народі так, щоб вона без користи для його

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ. 4)

Літературно-наукові непорозуміння.

Чорнило, вода і кров. — Зґанґреновані ювиляти. — Редакційна трагедія задля 5 зол. — Воскресаючі і вмираючі письменники.

Найсильнійша частина оборони вартости „Л. Н. Вістника" звернена на адресу „Діла" зі запитом: „чому він не прийшов йому з прикладом". Найсильнійший аргумент у цій обороні це патетичний оклик зачудовання „як то так виходить, що всі ті самі автори, коли пишуть у ЛНВ, то саму „саламаху", а як, скажім, у „Ділі" то самі прекрасні річи?" У цьому наівному запиті можна найти все пояснення, як редакція „Л. Н. В"-а розуміє завдання літератури. Адже ясно, що цей самий твір має зовсім инакшу вартість у часописі і в журналі. У газеті від авторів домагаємось тільки продукції, — від журналу — творчости. У часописі пишеться чорнилом і водою, у журналі чорнилом і кровю. Те, що в „Ділі" є доброю публіцистичною статтею, яка на другий день іде разом з газетою у відоме місце, в літературно-науковім журналі має претенсії на літературну стійкість. Для політичного денника на першім пляні стоять актуальні політичні події — саме ті, про які редактор „Л. Н. Вістн"-а складав здебільша свої статті! Завданням літературно-наукового журналу є дати нам саме те, чим не може шкавитись і на що не має місця політичний денник. „Діло" має обовязок більше місця присвятити некрольогові нашого звичайного громадянина, ніж смерти найбільшого европейського письменника або вченого. Такою є доля півофіціяльного денника, для якого факти малого провінціяльного життя є важнійші, ніж великі ідеї. Та який редактор „Діла" зважився би доказувати з патосом, що воно — цікаве? Чи цікавим є стан нашої політики, школи, земельної справи та церкви? Але чому всі ці до загину нудні справи мають бути аргументом, що в царині всесвітньої науки та літератури є все, меньше більше, так само?

Повною рутенського гумору є відповідь редактора „Л. Н. Вістника", що він нехтував свідомо такими „витворами моральної згнилизни і розкладу" як всі Тагори „бездарности, що отримали припадком нагороду Нобля" і не реагував на „біжучі події" з літературного життя", як це роблять „критики з душею репортера". Нехай і так. Европейські критики всі на купу очманіли, добачуючи великого поета в Тагорі. Реймонт є Поляк і тому можна його промовчати, хоча би всі журнали світа містили статті про нього, а в нас усі знали його бодай з прегарного Павликівського перекладу „Мужиків", за які саме одержав Нобліську нагороду. Та між цими нагородженими були такі „революціонери" як Ірляндець Ітс. Чи европейська література кінчиться на Барбісах та Маргерітах? Покликуватись на голос одного німецького критика, що Німеччина переживає повоєнну літературну кризу і пояснювати, що така криза є не лише в ній, може хіба людина, яка не має зеленого поняття про незвичайний розвиток літератури, саме по війні, у Франції, Англії та Італії. Помер нпр. Джозеф Конрад — велетень світової літератури, супроти якого Бенуа або Джек Льондон є другорядними письменниками. Чи „Л. Н. Віст." бовкнув бодай про нього? Чи почванитись ерудицією і назвати сотку імен з европейських літератур, про які писали в останніх тоьох роках усі літературні журнали? Спитайте інтелігентного книгаря — навіть цей знає. Та згодімся нпр., що Тагор є бездарністю; — чому-ж би не протиставити йому звеличаного Рільке, з якого „Л. Н. Вістник" дав тільки куці зразочки перекладів, без слова характеристики? Чому з нагоди відзначення Реймонта не присвятити студії Стефаникові, щоби доказати вищість нашого знавця мужицької душі? Або його суперникам Гардіому, Ібанесові та Маннові? Яке значіння мають гомінко цитовані прізвища Кіплінга, та Рузвельта, Берґсона чи Сореля — коли про них саме в журналі нічого не було? Прегарною є фраза про великих авторів, „уроджених сто літ тому, якими зачитується весь світ" і які є більше вартісні від усіх живучих — але де вони є в „Л. Н Вістнику"?

Висловлюєш своє здивання: чому літер.-наук. журнал не поміщує бодай згадок про якісь новозвдані твори та нових письменників? — а його редактор прикидається бупім-то наівним, буцім-то дотепним кажучи: „Чиж то так тяжко скласти мудру й цікаву хроніку? Трошки про цісареву Зиту, трохи про щіплення віспи, а там про гебрайський університет, про малполюда, або про жирафу о (!) двох головах та про инші літературні й наукові чинники (!!)" Все йому здається, що тут діло йде про газету. А поруч з тим з трагічним патосом подає всім до відома таку редакційну тайну: „на пренумерату хоч би одного загран. журнала видавництво не має ніяких фондів"... Навіть

[...]том не пропадала. Бо навіть не лишиться народові витворювати з найбільших запасів енергії, продукування найбільших багацтв, якщо ті багацтва виконлюватимуться з його рук і переллються в кишеню иншої, часто навіть ворожої йому нації. Це подібне до того, якби безупинно виточувати кров з даного організму в користь і пожиток инших організмів. До якогось часу може організм поповнювати виточену з нього кров, але на довшу мету воно так не піде. Організм нидіє, хиріє, стає анемічним, накінець гине.

Шоби запобігти утраті потрібних організмові соків, до цього служить його **самозамкненість**. Наколи міністр фінансів зорко стежить за тим, щоби народні багацтва не виплили даром поза межі держави, то він власне йде по лінії державної самозамкнености, бо кожна втрата без відповідної рекомпенсати частини народнього маєтку (хоч би це був і приватний маєток) спричинює шкоду даному народові, бо нарушує його національне багацтво.

Отже до національної самозамкнености буде належати в першій мірі заспокоювання усіх життєвих потреб **своїми власними силами**, значить силами і працею **виключно** тільки самих членів даної нації. Народ мусить старатися зорганізувати і розділити працю своїх членів таким способом, щоби ця праця могла відповісти всім вимогам суспільного і приватного життя. Така організація мусить розтягатись на всі ділянки народнього життя, обнимати всю продукцію матеріяльну чи духову, щоби ні одна одиниця дарóм не пропадала для нації, щоби кожна одиниця могла найти в своїй нації відповідне для себе життя, а з другого боку, щоби кожний член мав спроможність користуватись у всьому, що йому потрібне, виключно тільки продуктами своєї нації. До такої організації прямувати мусять найпаче ті народи, з якими історія обійшлася по мачошиному, бо вони найменше можуть витримати утрату життєдатних соків. Для таких бідолашних народів, які не вспіли в історії свойого розвитку накопичити багацтва (фізичного чи духового), остається тільки життя в самозамкнености, щоби випродуковане народом майно і його життєва енергія не витрачувалися з його рук, а навпаки, щоби ці багацтва постійно зоставались в його посіданні, щоби в його руках росли, кріпшали, розвивались.

З усього сказаного стане зрозумілим, що першим і найважнійшим постулятом для переведення в життя народньої самозамкнености буде тверде постановлення і **до крайніх границь** послідовне доверщення принціпу: „**Свій до свого**". Гасло „свій до свого", який вряди-годи зривається голосним гомоном по ріжних країнах, є вступом, щоби розпочати акцію для народньої самозамкнености. Це є підвалина для свідомої будови нації; від її твердости і непохитности буде залежати видержливість і сила самого будинку. „Свій до свого" являється вступним іспитом для засвідчення, чи суспільність має в собі задатки для створення могучого народнього організму, який має в майбутности зайняти рівнорядне місце поміж иншими народами. На ніщо не придадуться найгарнійші поклики і зазиви розумних і більш тямучих одиниць до суспільства в роді: „берім промисл у свої руки", „закладаймо фабрики", „поширяймо торговлю" і т. и., якщо суспільність не взялася ще за абсолютне проведення в життя першого основного постуляту: „свій до свого". Навпаки, коли цей постулят окажеться уже здійсненим, тоді все инше прийде само собою: повстане великий промисл, виростатимуть фабрики, розвиватиметься мистецтво і преса, розцвіте торговля. Бо ніщо инше не має такої експанзивної сили, як капітал.

Це лежить уже в самій природі капіталу, що він мусить найти відплив для своєї енергії, він ломить кордони, готов розсадити все, щоби добути царину збуту для своєї надвишки, коли виросте до більшої міри. Хоч яким парадоксальним і сміливим може видаватися такий висказ, одначе він відповідає дійсности: не капітал служить нації, а навпаки нація служить капіталові, нація являється невільником капіталу (в розумінні великого капіталу). В нашій сучасній добі нація йде в хвості капіталу, а не навпаки. Всі завойовницькі набіги, найбільш кровопролитні війни, поневолення слабших народів відбуваються по приказу і по волі деспота — капіталу. Не стільки імперіялістична вдача народів, скільки експанзивна сила капіталу примушує народи до ворогування і взаємного поборювання себе. Націоналістичний імперіялізм є в своїй суті більш симптомом експанзивности капіталу, ніж невідлучною прикметою самої нації. Найбагатші народи є звичайно і найбільш імперіялістичними, бо капітал ніколи ще не був і не буде насичений.

Можна не глядіти зі симпатією на капітал, що має такі негарні прикмети, можна відчувати для нього відразу, ненависть, погорду, та кожна нація в нинішній добі мусить числитися з цим всесильним сувереном землі, мусить старатися приєднати його для себе. Тому треба добувати всіх зусиль, щоб придбати як найбільше народнього багацтва. До цієї мети провадить тільки дорога народньої самозамкнености і праці. Ці два скоординовані постуляти мусять бути нерозділько звязані, якщо змагання народу мають виявити успіх. Якби це дивовижно не звучало, одначе я смію твердити, що самозамкненість не тільки поширює народню ініціятиву, але вона подвоює, потроює охоту до праці, а в консеквенції і саму працю — і з цього погляду являється найкращим товчком, щоби добути народнє багацтво. Самозамкненість особливо пригожа, а то й необхідна для народів поборканих, приспалих, по природі більш лінивих і невеличкої ініціятиви. Самозамкненість і праця мусять іти в парі і вони звичайно йдуть у парі. Ні сама праця без самозамкнености, ні самозамкненість без праці не доведуть націю до унезалежнення життя, до визволення зпід гнету сильнійшого. Самозамкненість і праця — це дві стежини, що зливаються в одну дорогу, яка одиноко доступна хоч би для найбільше поневолених народів і яка дає повну гарантію успіху, якщо тільки народ проявить непохитну волю станути твердо і йти послідовно по ній. Попровадити народ по цьому шляху — ось благородне і вдячне завдання для керманичів-політиків.

Іван Перегін.

(Докінчення буде.)

На маргінесі ідилії.

„Розвуй" і и. приятелі мін. Ст. Ґрабського про жидівську угоду. — Цикль статтей про жид. угоду в „Дзєннік Людови". — Де „Хвиля" шукає союзників проти „Діла"?!

Останньої неділі в 11 год. зранку відбулося в салі польського „Сокола" у Львові велике віче, скликане ославленим „Розвоєм" для справи угоди, заключеної поміж жидівським колом з пос. Райхом на чолі і польським урядом під егідою Станіслава Грабского. Сама фірма, під якою відбулось віче, пояснює його характер: це були найблизші співпартійники й політичні однодумці головного носія й контрагента угоди, згаданого вгорі міністра Станіслава Ґрабского. Отже здавалось би, що постанови віча мусять покриватись з відомими енунціяціями братів Ґрабских, а настрій на ньому повинен бути щиро-сердечний, як доказ проломання ледів міжнаціональної польсько-жидівської гризні й цькувань. Наївна надія!

Передусім відчитано на вічу телеґраму голови ЗЛН. д-ра Гломбіньского, який запевнив, що переведені недавно розмови членів польського уряду з жидами та заключений ними пакт не вяже в нічому Звйонзку людово-народового, та що відношення партії до жидівської проблєми не підлягло найменшій зміні, — партії, яка, не слід забувати! — є головною підпорою уряду!

Отже по обширній дискусії, в якій забирали голос м. и. посли Прушиньскі і Мончиньскі — керманичі „Організацій народових" і володарі польської публичної опінії — віче ухвалило резолюції, в яких стверджено, що угода польського уряду з жидівським колом не повинна вплинути на трактування Жидів як чужого державі елєменту; висловлено теж енергійний протест проти евент. уділення Жидам яких-небудь господ. концесій та економічних користей.

Так вигадає „вередм в антисемітській психоз" польського громадянства, як наслідок „реальної" політики панів Райха, Тона et cons.

* * *

Коли сіоністичні менери розчаровуються вже тепер, у другому медовому місяці, в щирости подружньої любови ендеції, і потішають себе симпатіями „справжньої польської демократії", то мають поґарну нагоду ствердити доцільність своєї віри на циклю статтей, які саме тепер друкує орган П. П. С. „Дзєннік Людови". Що правда редакція „Дзєнніка Л." заявляє, що це надіслані статті „З кол жидівської соціялістичної партії", а проте вона ні словом не застерігається проти виводів автора.

У тих статтях доказується, що заключена польсько-жидівська угода не є угодою поміж двома народами, двома громадянствами, а тільки поміж двома реакційними верствами зі спільною ґешефтарською плятформою.

„„Уґрунтування і устійнення ендецького правління iшо туго. Без розбиття блоку національних меншостей показалося неможливим добуття влади. Ендеція сягнула туди, де могла найти союзника соціяльно спорідненого і дуже легкого до позискання. „Польська ендеція не могла найти союзника серед українських і білоруських селян. Тим союзником могли бути лише сіоністи. Їх національні домагання були легкі до заспокоєння; лист у справі Палестини до п. Соколова, трохи хайдерів і пів-хайдерів і на цім кінець. До ролі панського арендаря жидівське міщанство було знаменито підготоване. Традиція лакейства супроти посідаючих клас пануючого народу лежала в його крови. Так було в Росії, де Герцель надскакував до Плевого після кишиневського погрому, так було в Австрії, де визішню ролю сіоністів грали каґальники".

Стверджуючи дальше клерикально обскурантний характер ендецько-сіонської угоди, автор сумнівається, щоб

громадянство так легко згодилось на її ратифікацію.

Отже і „демократія" відпекується...

* * *

Не маючи вже чого хапатись в обороні поганої справи перед критикою „Діла" й инших українських часописів, „Хвиля" найшла собі союзника у станиславівській хрунівській рептильці, видаваній польською дефензивою, званій нахабно „Селянським Прапором". У статті п. н. „Політика біжучого дня" з 20. ц. м. „Хвиля" цитує цілий уступ з названої газети, ні словечком не згадуючи, що це за орган і хто це казав йому боронити жидівське коло та нападати на „Діло". „Хвиля" захоплена комплиментом анонімових однодумців Ількова, що мовляв, Жиди „це старий нарід, який не ставить своєї будучини на льотерію", і цинічно признає, що дійсно краще Жидам робити угоду, маючи українські мандати, ніж без них. Та ще й додає від себе „Свята правда".

Справді, вже низше не може докотись ніякий шануючий себе орган без огляду на національне обличчя та соц.-політ. плятформу, як до того місця, де начинається союз з анонімовими органами дефензиви.

Голод і повінь.

Бюлетень ч. 16.

Краєвого Комітету Допомоги „Голодному Селу" за місяць липень 1925 р.

Допомога з Вел. України.

Від Українського Червоного Хреста в Харкові прибуло дальших два вагони пшениці. Ці вагони Краєвий Комітет скермував: 1 вагон в повіт Мостиска-Судова Вишня, і другий вагон в повіт Добромиль-Бірча. До цього часу з Вел. України прийшло 18 вагонів збіжа, з них 2 вагони ячменю, 2 жита і 14 пшениці.

Призначення допомоги.

Краєвий Комітет визначив допомогу для повіту Устрики долішні 500 золотих.

З діяльности Комітету Праці.

Комітет Праці на своїх засіданнях 3. і 13. липня обмірковував справу про дальше істнування Комітету Допомоги Голодному Селу. Указано, що Комітет по заломлені ратункової акції має перетворитись в постійну організацію. — „Краєвий [...]

ґумор смішних своєю повагою Нарцизів має свої межі. Послухайте люде добрі і робіть як хочете — плачте або смійтесь!: — наш єдиний літер.-науковий журнал, який видається в центрі галицького наукового руху, в будинках нашої „Академії", не має там ні одного заграничного журналу. Сама літературна секція „Наук. Тов. ім. Шевченка" має кільканацять членів, передплата одного французького та одного англійського журналу коштує разом не більш як 5 зол. місячно — і всі вони до купи, разом з „Бібліотекою Тов. Шевч-а" не в силі на них скластися. А одночасно послухайте програми: „одинокий ратунок нашої культури се на думку редакції тісний контакт з окцідентом" (!) Тепер розумієте вже, що це значить контакт зі західно-европейською культурою у талановитих редакторів?

Mania grandiosa officinalis таких редакторів доходить до того, що вони записують на свій рахунок навіть пробудження творчости Стефаника й Черемшини, кажучи про це так: „У всякім иншім краю, кожному якомусь журналові удалося по довгій мовчанці **змусити заговорити** стару ґвардію, се було б літературне свято". А крикливий „ЛНВіст," це значить „давати на суд Стефаника, Ле Боніа і др." Так немов би вартість журналу кінчилась надрукуванням кількох добрих творів кількох великих письменників! Хочете по трьох літах дізнатися про компетенції редактора літ.-наук. журналу? Їх легко зясувати; не треба аж стільки мудрих цитованих прізвищ та такої закарлюченої абстрактної фразеольоґії, якою ви імпонуєте людям, дарма, що трохи за пізно навчаєте мене, як це легко пишуть Французи про наукові проблєми. Редактор літ.-наук. журналу мусить так само вміти поводитись з рукописами оповідань, поезій чи наукових статтей, як публіцист зі статтями в ґазеті. Знаєте вже, що це значить? Що мусить не лише рішити, що вірш, оповідання або критичний нарис є кепські, але мусить уміти конкретно, як лікар, вказати на те, чим вони недужають, а коли треба: виправити їх.

А на хлопську мову це значить ось що: коли вмре Льойд-Джордж, то „ЛНВ-к" негайно вішкварить велику темпераментну статтю; коли вмирають великі письменники та вчені і появляються їх твори, редакція відповідає, що не має грошей на передплату журналів, з яких могла би дізнатись, хто вони такі і що вони варта.

(Продовження буде.)

Комітет Допомоги Селу". — Завданюго у головному полягали би в слідуючому: Комітет мав би завданням: 1) слідкувати за господарським станом села (урожайність, заробітки, ціни на землю, еміграційний рух, умови кредиту і т. д.); 2) висвітлювати відношення держави до села, (податки і митна політика, осадництво, кольонізація і т. д.); 3) інформувати про становище села Українську Парляментарну Репрезентацію і постачати їй відповідні матеріяли; 4) інформувати пресу і центральні установи про економічне і правове становище села; 5) інформувати село і провінціональні установи про заходи урядових чинників, які торкаються села; 6) інформувати село і провінціональні установи про заходи українських центральних установ, які торкаються села; 7) виконувати окремі доручення села і провінціональних установ в Парляментарній Репрезентації і в Центральних установах.

Для вияснення способів переведення цеї постанови в життя обрано спеціяльну комісію, яка має своїм завданням перевести в цій справі переговори з „Сільським Господарем".

Акція в справі повіні.

З огляду на те катастрофічне становище, в якому опинилось наше селянство в звязку з повінню Краєвий Комітет Допомоги Голодному Селу рішив зайнятись організацією допомогової акції для тих, що потерпіли від повіні.

Комітет звернувся з проханням прийти з допомогою нашому краєві до закордонних гуманітарних організацій.

В справі організації акції на місцях Комітет розіслав до всіх Повітових Комітетів Допомоги Голодному Селу спеціяльний обіжник.

Шкоди від повені.

Повітовий Комітет в Сяноці подав: в тридцяти громадах, положених над Сяном та його доплпвами, вода позамулювала сіножати і позабирала покошені трави, позамулювала збіжжя та барабулю, а місцями забрала зі собою верхній шар землі зі всім, що на цьому було. Селянство наше, котре всю надію покладало на жнива, знову опинилось перед голодовою катастрофою.

Комітет в Устриках Долішних повідомляє: остання надія наших Лемків і Бойків на урожай бульби щезла, бо останні безпечні зливи знищили майже в половині поля, засаджені бульбою. Бистрі гірські потоки і ріки позривали, позасували і позамулювали поля і засіви.

Віче в справі голоду.

Першого липня в Турці відбулось віче в справі голоду. Проводив о. В. Ветрович з Тарнави, реферував д-р М. Кондрат. Резолюції ухвалені на внесок референта такі: 1) Стверджується катастрофальний стан селян в тутешнім повіті так, що негайна поміч держ. чинн. необхідна. 2) Від Укр. Парл. Репрез. в Варшаві домагаємося поробити у начальн. держ. властей заходи, аби відписано або розложено на рати податки і допоможено селянам. 3) Висказується подяку Краєвому Комітетові Допомоги Голодному Селу у Львові за дотеперішню допомогову діяльність і проситься про дальшу поміч для турчанського повіта. 4) Поручається Повітовому Комітетові Голодному Селу в Турці, аби постарав про надіслання через Краєвий Комітет більшої скількости збіжжа для розпродажі по зниженій ціні.

НОВИНКИ.

— **Рільничий страйк** в Рудеччині вибух в селі в Ляшках заплазаних в дворі п. Завельского. Пан дідич платив донедавна по 40 сот. (сорок сотиків!) денно за роботу при полоню бульби. Коли настали жнива 14. п. м. казав кликати по 60 сот. від копи. Люди стримались від роботи і хотіли робити на день, по 2 зол. денно. А коли пан спровадив робітників з Вишенки і Підлісок (мостиського повіту), то люде просили їх, щоби також стримались від роботи, бо це вийде одним і другим на ліпше. Чужі стримались. Тоді пан післав 16. і 17. п. м. свою службу до жнив, і казав арештувати „бунтівників". Поліція арештувала 9 людей, опісля 4 випустила, а затримала Мих. Панчишина, Мих. Білоуса, Гр. Романика, Андр. Сало і Стефана Войціховського. Війт і комендант жандармерії ходили до пана, щоби позволив арештованих пустити, але пан на це не пристав. В суботу 18. п. м. давав пан вже по 1 зол. від копи, але люде не пішли. Мазурське село Мильчиці також застрайкувало проти двора, що давав по 80 сот. від копи, але на жаль і сором українське село Угерці Вінявські віпшли на роботу.

— **Замах чи необережність?** — таке питання ставить собі вся польська преса з приводу катастрофи найбільшого польського торпедовця „Кашуба". „Кашуб" стояв у Данцігу і латався. Несподіваний вибух кітла з ропою був такий сильний, що за три хвилині корабель пішов на дно з усіма моряками, кажуть: сільнома. Торпедовець одержала Польща в 1921 р., мав він 450 тон.

— **Вилика стрілянина у Варшаві** між поліцією і трьома комуністами продовжується слідством. Політична поліція твердить, що нитка по нитці розвязує клубок заговору, який був звернений проти якоїсь визначної особи уряду. При хатній ревізії арештованих комуністів Рутковского та Киевского, найшла комуністичну літературу і сліди протипермуністичної організації. Оба арештовані признаються до своєї пропагандистичної праці. Третій Турович подав фальшиве прізвище, і скриває покищо своє інкоґніто. У звязку з найденим матеріялом поліція арештувала в Варшаві більшу скількість осіб підозрілих у заговорі. Віче заповіджене послами Приступою та Тарашкевичем на тему земельної реформи заборонене, тому, що, на думку поліції, на ньому хотіли комуністи торкнутись справи останніх подій та арештів.

— **Тайна катастрофи** під Старогардом, поїзду, що вилетів зі шляху, в наслідок вкрадення шин — розяснена. До варшавської поліції зголосився 35-літній доброзій Котвіцкі, з Торуня, який признався, що розібрав шини перед приїздом поїзду, в якому, як дізнався, їдуть самі Німці. Він зробив це з помсти, бо стільки натерпівся в німецькій неволі, що обіцяв собі відплатитись за це Німцям. Але виконавши замах мав такі викиди совісти, що нині мусить до вини признатись.

— **Гумор циркових патріотів.** У „Слові Польськім" з дня 21-го п. м. є новинка, яка може зворушити до сліз тих, що мають почуття смішности. Наводимо її дословно: „Відомий на обох півкулях світовий мистець в атлетичних змаґах Поляк Александер Ґаркавенко вернувся до краю по переможнім турне в Америці, де був предметом незвичайних овацій тамошньої польської кольонії і ентузіязму з боку спортових спортовців Зєдинених Держав. Ґаркавенко запевнює, будім-то Варшавянин Стеккер мав недавно побороти Збишка Циґаневіча (як це подала вся варшавська преса на початку липня б. р.), тому, що Стеккер був тоді у Варшаві, а тепер є в Познані. За те Американець Стекер (Stecker) поборов Циґаневіча в 39 хв., при кінці червня б. р. Одначе честь польського спорту — вратована, тому, що тиждень пізнійше Ґаркавенко поборов безапеляційно Стеккера, придбавши світовий чемпіонат". Від 20 років увесь світ знає, ким є Полтавець Ґаркавенко. Та ясно, що коли він поборов Циґаневіча, то честь польського спорту можна вратувати на думку циркових патріотів із „Слова Польского" тільки тим, щоби проголосити „Ґаркавенка" Поляком.

З судової салі.

Процес Коригабера і тов. — за обманство і вимушування.

11-ий день розправи.

В дальшому понеділкової розправи розпочалися зізнання другого обвинуваченого Ігнацого **Коригабера**. На вступі заявляє, що до вини не почувається. Дальше Коригабер докладно описує, як познайомився з Микитином і що почув від нього.

Микитин явився у нього як наречений прийнятої вдруге в червні 1924 р. до служби служниці Каролини Штайнівної. Від неї вперве довідався, що її наречений Українець, студент, але прізвища його не знав. Випадково почув теж від неї, що Микитин знає, хто є сповнитком атентату. Заінтригований цим обв. спитав про це Микитина, коли стрінув його раз у кухні. Микитин відповів тоді, що знає, хто виконав замах, що навіть перестеріг своєчасно комісаря Кайдана, але той злегковажив пересторогу, і що хотів би пімститись на комуністах за те, що вони викинули його.

Обв. Коригабер розказав ще фотографові Міхові, а той передав це інсп. поліції Луковскому. Однак Луковскі сказав що вже має виновника і що не дасться збити з пантелику, та лише записав собі імя Микитина. В якийсь час потім Коригабер завів Микитина до Єгера, де в присутности інж. Глязермана, Міща і Дворніцкого, якому в міжчасі поручено прослідити цю справу як фаховому приватному детективові, Микитин оповів, що знає про замах. Потім знову обв. стрінув Микитина і при цьому був посол Розмарін і Єгер. Тоді знову засл. Микитина впали імена Панчишина, Фединя, Вечорковіча і Бабінського. Обв. відніс враження, що Микитин каже правду. Слідуюча зустріч була з кінцем жовтня м. р. у Розмаріна. Прийшов туди на телефонічне запрошення і найшов вже м. н. інсп. Пйонткевича і Савіцкого. Згодом надійшов Микитин і знову склав зізнання про Панчишина. Через два дні списано з Микитином протокол. В листопаді зізнала на поліцію Штайнівна подала, що її наречений зветься Піторак і що він виїхав до Чех. Обв. закинув їй тоді, що хибно інформує владу, але вона сміялась з того. Дальше обв. бачив Микитина, як той жив вже під наздвиськом Янковскі в Подільському готелі і був інтільований варшавськими агентами. Про гроші ніколи з Микитином не говорив, лише Штайнівна жалілася, що її наречений живе в біді і що його ошукано.

Коригабер виказується, як льояльний польський громадянин: має навіть передвоєнну фотографію в мундурі польського Сокола.

12. день розправи.

Першу частину розправи виповнюють запити оборонців до Коригабера. На запити д-ра Грека заперечує, що він ніколи політикою не займався, а жив усе родиною і для родини. З комуністами ніколи не мав нічого спільного. Слідчий суддя Рутка ніколи не давав йому виговоритися, а протокол бував складений так, як протоколянтові подобалось. Тут предсідник розправи низкою запитів стверджує, що протоколи були на жадання обвинуваченого відчитувані йому. Дальше Коригабер жаліється на погану поведінку з ним у вязниці в порівнанню з Микитином, який був явно протеґований. І так Коригабер 12 днів не мав побачення з родиною, а Мик. вже через день після увязнення в суді.

Дальше слідує переслухання обвинуваченого Ігнаца **Єгера**, багатого власника друкарні. До вини не почувається, за Микитином не шукав, справою цікавився як громадянський діяч, 50 зл. дав Микитинові зжалівшись над ним. До комуністів не має довіря. Микитин йому не подобався, але мав враження, що він каже правду. — Розправа йде дальше.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

З Пенсійного Інституту Українських Приватних Службовиків у Львові.

Звичайні загальні збори Пенсійного Інституту, які відбулися дня 29. VI. ц. р., полагодили всі 5. точок розписаного порядку нарад. Головна дискусія розвинулася на зборах після звіту Старшини з діяльности за 1924 рік. В дискусії змагалися всілякі погляди, потім уділено уступаючій Старшині абсолюторію по думці постанов §. 41 уст. а) та §. 45 статута. При 4-тій точці слідував довибір 9-тьох уступаючих членів Старшини і 4-ох заступників членів Старшини. На їх місце вибрані зпоміж спомагаючих членів (службодавців): Микола Заячківський, директор Народної Торговлі; д-р Григорій Саік, директор Центробанку; як члени Старшини: д-р Іларій Свєнціцький, кустос Національного Музею; як заступник, а поміж обезпеченців (службовиків): Микола Капуста, інспектор Краєвого Союза Ревізійного, Андрій Кіяк надінспектор „Дністра", Василь Цмайло Кульчицький, службовик „Дністра", Володимир Полянський, учитель УПТ., Олександер Карпінський, службовик Земельного Банку Гіпотечного, Михайло Климкевич, службовик УПТ., інженер Віктор Воробець, службовик Краєвого Союза Ревізійного як члени старшини: Кость Личковський, службовик Повітового Товариства Кредитового, Петро Петрик, службовик Т-ва „Просвіта" і Ольга Гринцьшин, службовичка „Дністра" як заступники членів Старшини. З попереднього вибору зістали зпоміж спомагаючих членів (службодавців): д-р Лесь Кульчицький директор Земельного Банку Гіпотечного, Ярослав Кодтунюк директор „Дністра", як члени Старшини, а д-р Вол. Мацькевич директор „Полотна" як заступник члена Старшини; зпоміж службовиків: Евстахій Мурин службовик УПТ. як член і Петро Кіт, інспектор „Народної Торговлі" як заступник члена Старшини.

Доповнена Старшина вибрала по мислі постанови §. 48. статуту одноголосно головою Інституту М. Заячківського, заступником голови Василя Цмайла Кульчицького, секретарем Вол. Полянського.

Зпоміж членів Старшини уконституувався Виділ по думці § 51 статуту, до якого вибрано: д-ра Гр. Саіка, Евст. Мурина і інженера В. Воробця, заступниками членів виділу: М. Капусту і д-ра І. Свєнціцького. До рентової комісії (§ 53 статуту) вибрані А. Кіяк, М. Капуста і Олекс. Карпінський.

Крім того вибрано ще комісію статутову і комісію будови домків для службовиків. До першої увійшли: голова М. Заячківський, В. Цмайло Кульчицький, д-р Гр. Саік, Олекс. Карпінський, інж. В. Воробець і д-р І. Свєнціцький; до другої вибрані: В. Цмайло Кульчицький і М. Климкевич. Обі комісії мають право кооптації.

Подаючи отсе українському загалові до відома, просить Старшина Пенсійного Інституту Українських Приватних Службовиків у Львові всі українські Інституції та Підприємства, щоби обезпечували службовиків в своїй установі та точно платили біжучі премії і сплачували довги; а товаришів (ок) службовиків просить, щоби у власному інтересі не занедбували свого обезпечення.

Львів 15. липня 1925 року.

Вас. Цмайло Кульчицький
за голову.

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Котка:
У четвер 23. VII. м. Трускавець.
У пятницю 24. VII. м. Трускавець.

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Не маючи змоги інакше віддячитися Вп. приятелям і товаришам бл. п. мужа і батька нашого Льва Горбачевського, які в так тяжкій для нас хвилі оказали тілько співчуття та поспішили нам з потіхою і помічю, а передовсім Вп. панам: Галібейові, Чеснокові, Стефанівському, Всч. о. Кишакевичові за відправлення похорону і всім товаришам і знакомим, які взяли участь у похороні, складаємо тою дорогою щиру й горячу подяку — *Жена й донька.*